

Sygn. akt III Cz 1724/16

## POSTANOWIENIE

Dnia 17 stycznia 2017 r.

**Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:**

Przewodniczący – SSO Mirella Szpyrka

SSO Gabriela Sobczyk (spr.)

SSO Anna Hajda

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 17 stycznia 2017 r.

sprawy z powództwa Gminy C.

przeciwko (...)w W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek zażalenia powoda

na postanowieni e o kosztach zawarte w w punkcie 2 postanowienia Sądu Rejonowego w (...)

z dnia 1 czerwca 2016 r., sygn. akt II C 1054/15

**postanawia:**

oddalić zażalenie.

SSO Anna Hajda SSO Mirella Szpyrka SSO Gabriela Sobczyk

Sygn. akt III Cz 1724/16

## UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 1 czerwca 2016r. Sąd Rejonowy w (...) umorzył postępowanie w sprawie z powództwa Gminy C. przeciwko (...) w W. o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności oraz na podstawie art. 102 kpc zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1217 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, a nadto nakazał zwrócić od Skarbu państwa – Sądowi Rejonowego w (...) na rzecz powoda Gminy czerwionka L. kwotę 290,50zł tytułem zwrotu połowy opłaty od pozwu. W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, że powód cofnął pozew przed rozpoczęciem posiedzenia, na które sprawa była skierowana. Wniósł jednocześnie o umorzenie postępowania i odstąpienie od obciążania powódki kosztami procesu na podstawie art. 102 kpc. na uzasadnienie wskazała, że postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wydane przeciwko powód e jako spadkobiercy koniecznemu po L. A. nie zawierało ograniczenia odpowiedzialności za długi spadkowe i powód był zmuszony do podjęcia odpowiednich działań zmierzających do ochrony swych interesów, w ustawowym terminie złożył skargę na w.w. orzeczenie referendarza sądowego. Uzasadniając przyjęte rozstrzygnięcie o kosztach procesu Sąd wskazał, że w przypadku cofnięcia pozwu pozwany jest traktowany jako wygrywający proces, dlatego należy mu się zwrot kosztów procesu, o ile złoży wniosek. Pełnomocnik pozwanego, reprezentowany w sprawie przez fachowego pełnomocnika złożył w niniejszej sprawie taki wniosek. Należne mu koszty wyniosły 2400zł ora opłatę skarbową od pełnomocnictwa (17 zł). Uwzględniając okoliczności niniejszej sprawy Sąd Rejonowy uznał za zasadne zasądzić od powódki jako strony przegrywającej jedynie część kosztów należnych pozwanemu. Nie znalazł podstaw aby odstąpić od obciążenia kosztami powódki całkowicie. Wskazał, że nie wykazano, że wniosek o sporządzenie spisu inwentarza został złożony

z zachowaniem należytej staranności w odpowiednim czasie. Wskazał ponadto, że nie wykazano, dlaczego strona powodowa zwlekała z cofnięciem pozwu. wątpliwości Sądu rejonowego budził też fakt, że powódka znając treść protokołu z dnia 7 sierpnia 2015r. sporządzonego przez Komornika T. W. a dotyczącego spisu inwentarza pozostałego po L. A., z którego wynikał brak cennych składników majątkowych po zmarłym miał wystarczające podstawy aby uznać, że musi wystąpić z przedmiotowym powództwem w celu obrony swych interesów.

Zażalenie na postanowienie o kosztach postępowania zawarte w opisanym postanowieniu wniosła powódka, domagając się jego zmiany poprzez odstąpienie przez Sąd na podstawie art. 102 kpc od obciążania powódki w całości kosztami procesu oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania zażaleniowego. Zarzuciła zaskarżonemu postanowieniu naruszenie art. 102kpc poprzez odmowę zwolnienia powódki od ponoszenia kosztów w całości pomimo wystąpienia w sprawie okoliczności pozwalających na nieobciążenie powódki kosztami postępowania w ogóle.

W uzasadnieniu zażalenia skarżąca wskazała, że ocenie materiału dowodowego przeprowadzonej przez Sąd I instancji można przypisać cechy dowolności. Powódka wskazała, że niezwłocznie po uzyskaniu informacji o tym, że spadkodawca L. A. posiadał długi powódka wystąpiła z wnioskiem o dokonanie spisu inwentarza po tym zmarłym. Nie można uznać, aby zwlekała w niniejszej sprawie z cofnięciem pozwu, bowiem cofnęła powództwa niezwłocznie po doręczeniu jej odpowiedzi na pozew i zapoznaniu się z jego treścią. Wywodziła, że zasadnie wystąpiła z powództwem w niniejszej sprawie, gdyż nabyła spadek po L. A. z dobrodziejstwem inwentarza wobec tego jej odpowiedzialność za długi spadkowe jest ograniczona do wartości majątku spadkowego zmarłego. Pozwana miała wiedzę o tym, że odpowiedzialność powódki ograniczona jest do stanu czynnego spadku po zmarłym, a czynności spisu inwentarza nie zostały jeszcze zakończone, a mimo to wszczęła postępowanie egzekucyjne przeciwko powódce. Pozwana mimo to wszczęła postępowanie egzekucyjne na podstawie postanowienia, które nie zawierało zastrzeżenia że powódce jako dłużniczce przysługuje prawo do powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności za długi spadkowe tylko do stanu czynnego spadku. Powódka w ustawowym terminie zaskarżyła to postanowienie, jednak dopiero postanowieniem z dnia 8 marca 2016r. Sąd rejonowy w Rybniku zmienił wskazane postanowienie, nadając klauzulę wykonalności przeciwko powódce z zastrzeżeniem, że dłużniczce przysługuje prawo do powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności za długi spadkowe tylko do wartości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego spadku. Wskazała przy tym na treść art. 837kpc. podniosła, że przy braku zastrzeżenia w klauzuli wykonalności co do ograniczenia odpowiedzialności jedyną drogą dla powódki było powództwo przeciwegzekucyjne. W tym zakresie wskazał na argumentację zawartą w uzasadnieniu Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie w uzasadnieniu wyroku tego Sądu z dnia 6 grudnia 2012r. I ACa 337/12.

### **Sąd Okręgowy zważył, co następuje:**

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Analiza materiału sprawy wskazuje, że dokonanej przez Sąd Rejonowy oceny okoliczności sprawy nie można przypisać dowolności.

Zasługuje w szczególności na zauważenie, że postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku po L. A. zostało wydane w dniu 29.10.2013r. Z jego treści wynika, że Gmina C. była uczestnikiem tego postępowania, a toczyło się ono z wniosku G. (...) w W. oraz ponadto z udziałem osoby fizycznej( K. A.). W jego treści wskazano, że powódka nabyła spadek z dobrodziejstwem inwentarza. W tym stanie sprawy nietrafny jest argument zażalenia, że powódka wystąpiła o sporządzenie inwentarza spadku niezwłocznie po uzyskaniu informacji o tym, że spadkodawca pozostawił długi. W ocenie Sądu Okręgowego, należyta staranność po stronie powódki powinna była prowadzić do wystąpienia z takim wnioskiem niezwłocznie po uzyskaniu takiego stwierdzenia nabycia spadku oraz niezwłocznego wystąpienia do komornika o sporządzenie spisu inwentarza. Tymczasem powódka z takim wnioskiem do Komornika wystąpiła dopiero w 2015r. Ponadto podniesiona w zażaleniu zasadność obrony interesów powódki poprzez wniesienie niniejszej sprawy budzi wątpliwości, skoro równolegle w terminie powódka złożyła skargę na postanowienie referendarza sądowego o nadaniu klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu przeciwko powódce. W ocenie Sądu

Okręgowego wystąpienie mimo to równoległe z powództwem przeciwegzekucyjnym dla ochrony interesów powódki było niejako „nadzabezpieczeniem” tych interesów. Powódka chciała bowiem skorzystać z wszelkich możliwych środków prawnych, pomimo, że złożenie skargi na postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności było wystarczające dla tej ochrony. Nie odnosząc się do merytorycznej zasadności powództwa w niniejszej sprawie (skoro nie doszło do jego rozpoznania), Sąd Okręgowy zwrócił jednak uwagę, że powódka musiała być świadoma, że wystarczające jest uzyskanie ochrony prawnej na drodze jednego z wymienionych środków prawnych, a zatem decydując się na uruchomienie dwóch z nich, winna mieć świadomość konsekwencji z tym związanych do jakich należy ewentualny zwrot kosztów postępowania przeciwnikowi procesowemu. Odnosząc się do szczególnej sytuacji powódki jako spadkobiercy ustawowego podnieść należy, że w niniejszej sprawie okoliczność ta została uwzględniona przez Sąd Rejonowy, który dokonując oceny okoliczności sprawy uznał, że uzasadnione jest częściowe nieobciążanie powódki kosztami procesu. Decyzja Sądu co do zastosowania art. 102 kpc oraz sposobu jego zastosowania należy do suwerennej decyzji Sądu. Może ona podlegać kontroli w trybie postępowania zażaleniowego, lecz ingerencja w to uprawnienie, w ramach rozpoznawania środka zaskarżenia od rozstrzygnięcia o kosztach procesu, następuje jedynie w sytuacji stwierdzenia, że dokonana ocena jest dowolna, oczywiście pozbawiona uzasadnionych podstaw (post. SN z 15.6.2011 r., V CZ 23/11) w ocenie Sądu Okręgowego takiej dowolność oceny w niniejszej sprawie nie nastąpiła.

***Z tych przyczyn zażalenie jako nieuzasadnione oddalono na podstawie art. 385kpc w zw. z art. 397§2kpc.***

SSO Anna Hajda SSO Mirella Szpyrka SSO Gabriela Sobczyk